

θέλω να υπενθυμίσω ότι κανένα από τα κόμματα της αντιπολίτευσης δεν παρουσίασε μιά εναλλακτική λύση στο πρόγραμμα σταθεροποίησης και στη συγκεκριμένη οικονομική πολιτική που εφαρμόζουμε. Οι γενικόλογες προτροπές του τύπου περισσότερη ελευθερία στην ιδιωτική πρωτοβουλία ή δικαιότερη φορολογία ή περιορισμός των κερδών των μονοπωλίων δεν μπορούν να θεωρηθούν παρά έκφραση πολιτικού προσανατολισμού και όχι συγκεκριμένη πολιτική.

Η οικονομία μας ως ανοιχτή οικονομία αγοράς άσχετα από το μέτρο του κρατικού παρεμβατισμού ή της πρωτοβουλίας ή της έκτασης του δημόσιου τομέα υπακούει σε ορισμένους κανόνες. Κανόνες που είναι οι ίδιοι περίπου και για άλλες ανοιχτές οικονομίες αγοράς. Κανόνες για τους οποίους υπάρχουν εμπειρίες. Τα μέσα χειρισμού μιάς κατάστασης όπως εκείνη που παρουσιάζει η ελληνική οικονομία είναι μεν διάφορα αλλά περιορισμένα. Ο δραστικός περιορισμός της ζήτησης μπορεί -για παράδειγμα - μεταξύ άλλων να επιτευχθεί είτε με μιά εισοδηματική πολιτική που επιδιώκει να κατανείμει τα βάρη ανάμεσα στις ομάδες του πληθυσμού είτε χωρίς εισοδηματική πολιτική αλλά με δραστική μείωση της προσφοράς του χρήματος, με τη νομισματοπιστωτική πολιτική. Ποιό μέτρο θα επιλεγεί εξαρτάται και από τα χαρακτηριστικά της Οικονομίας και από τη πολιτική κατεύθυνση της Κυβέρνησης. Η επιλογή δείχνει αν η Κυβέρνηση είναι φιλελεύθερη ή σοσιαλιστική, αν την ενδιαφέρει κύρια ο έλεγχος των επιπτώσεων στο εισόδημα των εργαζομένων ή κύρια η προώθηση των ιδιωτικών επιχειρήσεων.

Εμείς επιλέξαμε τα μέσα, που πιστεύουμε μέσα στη σημερινή

συγκυρία κατανέμουν τα βάρη δικαιότερα ανάμεσα στις ομάδες του πληθυσμού.

Η υποτίμηση είναι ένα μέτρο που κατανέμει την επίπτωση σε όλες τις κοινωνικές ομάδες. Είναι το κλασσικό μέτρο αντίδρασης όταν

Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών χειροτερεύει δραστικά και το έλλειμμα διευρύνεται. Τι θα έπρεπε να γίνει όταν τα ελληνικά προϊόντα γίνονταν διαρκώς ακριβότερα συγκριτικά με τα ξένα και εκτοπίζονταν τόσο από την εσωτερική αγορά όσο από τις διεθνείς αγορές ;

θα έπρεπε να αφήσουμε να αποδυναμώνεται η εθνική παραγωγή και ν'αυξάνει η ανεργία και η εξάρτηση της χώρας από τους ξένους δανειστές μας ;

Μπορεί να υποστηριχθεί ότι θα έπρεπε να συνεχιστεί η διολίσθηση της δραχμής με ταχύτερο ρυθμό και ν'αποφευχθεί η εφάπαξ υποτίμηση.

Κρίναμε ότι για να αντιστραφούν οι κερδοσκοπικές προσδοκίες η εφάπαξ υποτίμηση ήταν πιο αποτελεσματικές. Επί πλέον βοηθά στην άμεση συγκράτηση των εισαγωγών και στην βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων μας.

Υπάρχει φυσικά και το επιχείρημα, έξω από την ΕΟΚ, επιβολή δασμών κ.λ.π. Τέτοια μέτρα όμως αν εφαρμοσθούν θα έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις διότι :

- α. Δεν είναι δυνατό να περιορίζουμε αυθαίρετα και μονομερώς τις εισαγωγές χωρίς να προκαλούμε ανάλογες αντιδράσεις των εταίρων μας στους οποίους εξάγουμε.
- β. Θέλουμε ν'αυξήσουμε τις εξαγωγές μας για να μπορούμε να εισάγουμε όχι μόνο κεφαλαιουχικό εξοπλισμό και πρώτες

ύλες που είναι απαραίτητα για την εθνική μας παραγωγή, αλλά να εισάγουμε και καταναλωτικά αγαθά, αφού στόχος μας δέν είναι η συμπίεση του βιοτικού επιπέδου του ελληνικού λαού αλλά το αντίθετο.

Υ. Περιορισμούς στις εισαγωγές επιβάλαμε με το σύστημα των προκαταβολών για ορισμένα είδη που έχει ανάλογο αποτέλεσμα με τους ποσοτικούς περιορισμούς βραχυχρόνια και που επιπλέον συμβάλλει αποφασιστικά στη μείωση της ρευστότητας της οικονομίας.

Την εισοδηματική μας πολιτική πρέπει να την εξετάσουμε σε συνδυασμό με το στόχο μας για τη μείωση του πληθωρισμού. Η εισοδηματική πολιτική θα συντείνει άμεσα στη μείωση του πληθωρισμού. Ο πληθωρισμός είναι η επαχθέστερη μορφή φορολογίας ιδιαίτερα για τους μισθωτούς και τους συνταξιούχους. Εφόσον μειωθεί ο πληθωρισμός τότε δε θα φαλκιδεύονται τα εισοδήματα των εργαζομένων, τα επιτόκια θα μειωθούν και άρα το χρηματοοικονομικό κόστος των επιχειρήσεων θα μειωθεί, θα σταθεροποιηθεί η ισοτιμία της δραχμής με δύο λόγια θα σπάσει ο φαύλος κύκλος πληθωρισμός - αυξήσεις μισθών - υποτίμηση - πληθωρισμός. Μπορεί να προτείνετε άλλο μέτρο με ανάλογη αποτελεσματικότητα και που ταυτόχρονα δεν αφήνει την εξέλιξη των εισοδημάτων έρμαιο των επιπτώσεων μιάς περιοριστικής νομισματικής ή δημοσιονομικής πολιτικής;

Ένα άλλο σημείο που πρέπει να τονιστεί είναι ότι με την εισοδηματική μας πολιτική θα βελτιωθεί σημαντικά η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων μας τόσο στο εσωτερικό όσο

και στο εξωτερικό. Και ακόμη πιο σημαντικό η ανταγωνιστικότητα αυτή θα διατηρηθεί για αρκετό χρόνο γιατί με την αφαίρεση του εισαγόμενου πληθωρισμού οι εξωτερικές πληθωριστικές πιέσεις περνούν πολύ καθυστερημένα στο κόστος παραγωγής.

Η συγκρατημένη αύξηση του κόστους εργασίας θα συμβάλει αποφασιστικά στη βελτίωση του ισοζυγίου εξωτερικών συναλλαγών με άμεσες επιπτώσεις στην παραγωγή την απασχόληση και το εισόδημα.

Διατήρηση του παλιού συστήματος της ΑΤΑ θα εξανέμιζε σε σύντομο χρονικό διάστημα τα συγκριτικά οφέλη που προέκυψαν από την υποτίμηση με αποτέλεσμα να διαιωνίζεται ο φαύλος κύκλος που προαναφέραμε.

Πέρα όμως από την εισοδηματική πολιτική θα πρέπει να εξετάσει κανείς και την εξέλιξη του λεγόμενου κοινωνικού μισθού μέσα στο 1986.

Παρά την αυστηρή δημοσιονομική πολιτική που αποβλέπει στη μείωση των ελλειμμάτων του Δημοσίου, και άρα των πληθωριστικών πιέσεων, οι δαπάνες για ορισμένους τομείς της κοινωνικής μας πολιτικής αυξάνονται σημαντικά το 1986. Ενδεικτικά σας αναφέρω ότι οι δαπάνες για την υγεία - πρόνοια αυξάνουν κατά 27%, οι δαπάνες για την παιδεία 23% και για την κοινωνική ασφάλιση 19,1%.

./..

Θα πρέπει τέλος να τονιστεί ότι και στους άλλους τομείς που οι δαπάνες αυξάνουν με σχετικά μικρούς ρυθμούς το 1986, δεν πρέπει να δούμε σχετικά τη διαμόρφωση τους (μόνο για το 1986) αλλά τη διαχρονική εξέλιξη τους. Μπορεί η εξέλιξη στις δημόσιες επενδύσεις για το 1986 να μην είναι ικανοποιητική. Στην περίοδο όμως 1983-1986 ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης των δαπανών αυτών σε σταθερές τιμές είναι γύρω στο 5% περίπου, ρυθμός που είναι σημαντικά ψηλότερος από το ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ.

Από τα πιο πάνω γίνεται φανερό ότι το πρόγραμμα σταθεροποίησης της οικονομίας μας είναι πλήρες, συνεπές με τους στόχους μας και κοινωνικά δίκαια. Ταυτόχρονα αποτελεί τη μόνη ρεαλιστική διέξοδο από την κρίση και γι' αυτό απαιτείται η συμβολή όλων των κοινωνικών φορέων στην προσπάθεια για σταθεροποίηση της οικονομίας μας που αποτελεί την απαραίτητη προϋπόθεση για την αυτοδύναμη οικονομική ανάπτυξη.